

โครงการวิจัย (2555-2557) เรื่อง

“บทบาทของศาสนาฮินดู ชิกข์ และเซนในการสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัว สังคม และวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายอินเดียในประเทศไทย”

โสภณา ศรีจำปา

บทคัดย่อ

ชาวไทยเชื้อสายอินเดียและชาวอินเดียที่อยู่ในประเทศไทยประมาณ 150,000-180,000 คนนับถือศาสนาฮินดู ชิกข์ซึ่งเป็นสองในห้าศาสนาประจำชาติไทย ดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของกรมการศาสนา สมาคมฮินดูสมาชิกดูแลศาสนาฮินดู และสมาคมศรีครุสิงห์สภาดูแลศาสนาชิกข์ ส่วนศาสนาเซนเป็นศาสนาที่เข้ามาใหม่พร้อมกับชาวอินเดียที่เป็นนักธุรกิจเข้ามาทำงานในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 50 ปี จึงยังไม่มีโครงสร้างภายในอย่างเป็นทางการเหมือนสองศาสนาข้างต้น

จากการศึกษาพบว่าศาสนาทั้งสามมีบทบาท ได้แก่ 1) เป็นศูนย์รวมทางด้านจิตใจ เป็นสถานที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของศาสนิกซึ่งส่วนใหญ่ยังคงยึดมั่นปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนาอย่างเคร่งครัดทั้งในการปฏิบัติตัวของปัจเจกชนและการอยู่ร่วมกันในสังคม และเป็นพื้นที่ของชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย 2) เป็นพื้นที่ทางสังคมของศาสนิกที่นับถือศาสนาเดียวกัน ที่มาจากรัฐเดียวกัน หรือที่มาจากประเทศเดียวกัน (อินเดีย) ทั้งที่อยู่ในชุมชนเดียวกันและจากต่างพื้นที่ ทั้งในและนอกประเทศ รวมถึงผู้สนใจที่มาจากศาสนาอื่น เพื่อมาพบปะ สร้างความสัมพันธ์และร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ที่จัดให้กับศาสนิก ชุมชน และสังคม 3) เป็นที่บ่มเพาะและธำรงรักษาวัฒนธรรมของศาสนิกจากรุ่นสู่รุ่น ที่เห็นได้ชัดเจนคือภาษาที่ใช้ในพระคัมภีร์หรือบทสวดของทุกศาสนา ผู้ใหญ่พยายามหาวิธีการในการถ่ายทอดภาษาและวัฒนธรรมให้กับบุตรหลานที่เติบโตในเมืองไทย ด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อการเข้าถึงคำสอนในศาสนา และสามารถธำรงรักษาอัตลักษณ์ของกลุ่มตนไว้ได้ 4) เป็นแหล่งเรียนรู้ ให้ความรู้กับผู้ที่สนใจมาศึกษาหลักคำสอนของทั้งสามศาสนา และเยี่ยมชมศาสนสถาน รวมถึงเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ 5) เป็นแหล่งระดมทุนทรัพย์จากศาสนิกที่บริจาคโดยจิตศรัทธาในการบำรุงกิจกรรมต่างๆ ในศาสนสถานและนำไปช่วยเหลือสังคมในวาระและโอกาสต่างๆ กัน 6) เป็นสถานที่บ่มเพาะการสืบทอดภารกิจของสมาคมจากรุ่นสู่รุ่นด้วยการมีโอกาสดำเนินงานในสมาคมร่วมกัน 7) ศาสนาฮินดูมีส่วนเชื่อมโยงความสัมพันธ์ไทย-อินเดียโดยผ่านศาสนา และความเชื่อบางอย่างที่มีร่วมกัน

อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างของรุ่นและช่วงสมัยที่เปลี่ยนไปส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินชีวิตของคนรุ่นใหม่ซึ่งอาจขัดแย้งกับหลักความเชื่อทางศาสนาในคนรุ่นเก่า ดังนั้น สมาคมที่กำกับดูแล ควรต้องจัดให้มีการพูดคุยเพื่อหาทางออกร่วมกัน พยายามทำความเข้าใจให้เกิดการยอมรับในการเปลี่ยนแปลง อันจะนำไปสู่ความร่วมมือที่ดีระหว่างคนทุกวัยในการสร้างคุณค่า และความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นภายใน และกับสังคมต่อไป

คำสำคัญ: บทบาท ศาสนา ฮินดู ชิกข์ เซน ครอบครัว สังคม วัฒนธรรม ชาวไทยเชื้อสายอินเดีย

ศูนย์ภารตศึกษา Centre for Bharat Studies

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย Research Institute for Languages and Cultures of Asia

มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา นครปฐม Mahidol University, Salaya, Nakhon Pathom, Thailand 73170

Tel. (662) 800-2308-14 Ext. 3505, 3200 Fax. (662) 800-2332

www.bharat.lc.mahidol.ac.th E mail : bharatmahidol@gmail.com

The Research Project (2012-2015) on
“The Role of Hinduism, Sikhism and Jainism in Strength-building
Indian-Thai Families, Society and Culture in Thailand”

Sophana Srichampa

Abstract

Indian Thais and Indians in Thailand number 150,000-180,000. They are mainly Hindus and Sikhs are two of five national Thai religions which are under the Department of Religions. Hindu Samaj look after Hinduism and Sri Guru Singh Sabha takes care of Sikhism. As for Jainism, which was brought to Thailand by Indian businessmen around 50 years ago, there is no formal structure as with the other Indian religions.

According to this study, these three religions play roles as 1) spiritual places for the followers who study and practice the religious teachings lifelong 2) social places for believers in common who may come from the same or different communities, the same state or country (India) both from within and outside Thailand and including others (Thais) to meet and do activities together for the benefit of followers, communities and society 3) centers of grooming and maintaining the culture of the followers from generation to generation 4) learning centers for others to learn about the religious concepts, the holy places including through website distribution 5) centers for receiving donation from followers to provide activities in the religious places and helping with social activities 6) places for training the successors by working together and 7) a channel for Hinduism, Sikhism and Jainism to establish and maintain relations between India-Thailand through common beliefs

However, the gap between generations and time has had a considerable effect on the way of life of new generations which may conflict with the religious traditions and thinking of the old generation. Therefore, the associations in charge must find a way to resolve tensions by mediation and accept changes which will lead to partnership between age-groups to ensure the preservation of their values, strength and society.

Keywords: role, religion, Hinduism, Sikhism, Jainism, family, society, culture, Indian Thais